

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
Participation of The People in The Preparation of Local Development
Plans of Donmasang Sub-district Administrative Organization, Mueang
Supanburi District in Supanburi Province

สุรศักดิ์ โตประสี,* กัญญาณัฐ เสียงใหญ่,** และประภัสสร เจริญผล ***
Surasak Toprasee, Kanyanat Seangyai, and Prapatson Charoenphon

Received: March 15, 2023 Revised: April 20, 2023 Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน 2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน 3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 4. ความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ จำนวน 358 คน ได้มาโดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม จำนวน 46 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แรงจูงใจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทศนคติ 2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านดำเนินการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรับประโยชน์ 3. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมที่ต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน

---

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

*** นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ระดับนัยสำคัญ .01

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, แผนพัฒนาท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research aimed to study 1. the level of people participation factor, 2. the level of people participation, 3. to compare public participation, and 4. the relationship between factors and public participation in the preparation of local development plans. It is survey research. The sample comprised 358 people living in the Don Masang Subdistrict Administrative Organization. The instrument used for data collection was a questionnaire. Descriptive statistics were used to analyze and were analyzed using descriptive statistics, i.e., frequency, percentage, MEAN, and standard deviation. The hypothesis was tested by inferential statistics – One-way ANOVA and Pearson's correlation coefficient.

The findings revealed the following. 1. The factors of public participation in the preparation were found at a high level. After item analysis, motivation was the item with the highest MEAN, followed by benefits and attitude as the one with the lowest MEAN. 2. The public participation was generally found at the high level. After item analysis, the operation was the item with the highest MEAN, followed by a decision and sharing benefits was the one with the lowest MEAN. 3. Personal factors such as sex, age, education, marital status, occupation, and income did not significantly affect difference in public participation in the preparation of local development plans at the .05 level. 4. The factors, i.e., attitude, benefits, motivation, and opportunity, were positively related at the moderate level to public participation in the preparation of local development plans at 0.01 significance level.

Keywords: Participation, Local Development Plans, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การมีส่วนร่วมภาคประชาชนมีความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะประชาชนทั่วโลกมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดวาระและการตัดสินใจของสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งจะช่วยให้ภาครัฐมีแนวปฏิบัติที่ดีและมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง (OECD, 2020, p. 3) จึงเห็นได้ว่าการให้บทบาทแก่ประชาชนมีส่วนร่วมพิจารณาและตัดสินใจเป็นแนวทางที่ประเทศที่ใช้ระบอบประชาธิปไตยในโลกต่างให้ความสำคัญและนำแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนมาปฏิบัติอย่างแพร่หลาย

ประเทศไทยได้มีการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นนับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 250 ได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ของประชาชนตามหลักการพัฒนายั่งยืน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, หน้า 74) นอกจากนี้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย, 2548, หน้า 114) ได้กำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีการระดมการจัดประชุมประชาคมโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น สภาพปัญหาความเดือดร้อน ตลอดจนความต้องการของประชาชนและจะต้องดำเนินการโดยจัดให้มีสภาท้องถิ่น โดยให้คณะกรรมการแต่ละชุดมีบทบาทหน้าที่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามที่ระเบียบกำหนด ในการจัดทำแผนบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่มีผลกระทบต่อสุขภาพหรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างรุนแรง คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นก็อาจต้องจัดทำในรูปของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearings) เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดให้มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายในตำบลดอนมะสังข์ โดยแยกเป็นรายหมู่บ้านเพื่อรับฟังสภาพปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการที่แท้จริงของประชาชน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการประชุมประชาคมหมู่บ้านในแต่ละครั้ง ประสบปัญหาในเรื่องการให้ความร่วมมือของประชาชนภายในหมู่บ้านในการเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปัญหาความต้องการของประชาชน ประชาชนในตำบลขาดการให้ความร่วมมือเข้าร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้านตามกำหนดวันเวลาที่วางแผนไว้ ประชาชนให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมประชาคมน้อย ไม่ได้สัดส่วนของการประชุมประชาคมตามที่กำหนด ทำให้มติที่ประชุมประชาคมจึงเกิดจากกลุ่มคนส่วนน้อย ดังนั้นกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมจึงเกิดข้อโต้แย้งสำหรับการพัฒนาภายในหมู่บ้านและภายในตำบล บางครั้งผู้เข้าร่วมการประชุมประชาคมส่วนใหญ่เป็นผู้นำชุมชนในพื้นที่ จึงทำให้การประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็น รับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนได้รับข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และไม่สามารถแก้ไขปัญหามูลบ้านและตำบลได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่แท้จริงและมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับการมีส่วนร่วมประชุมประชาคม อีกทั้งเจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความกระตือรือร้นที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการ

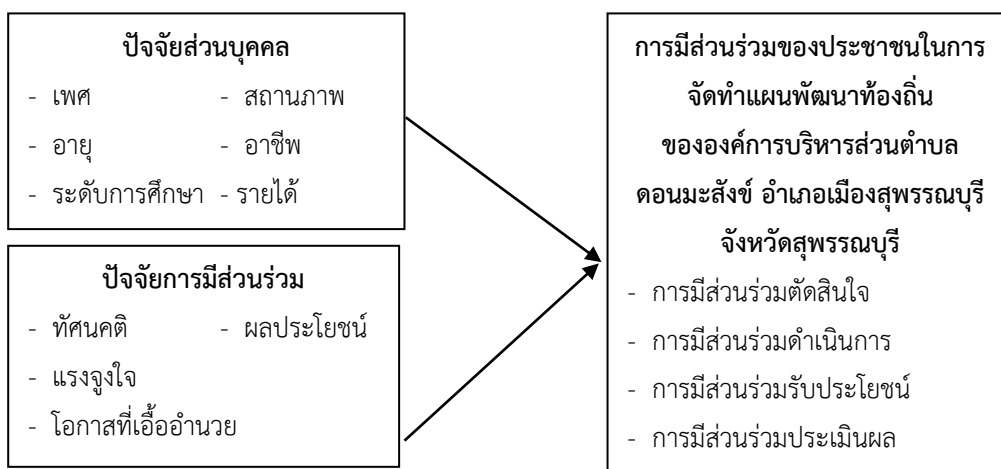
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานบริหารและพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมะสังข์ จึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายสูงสุดตามปรัชญาองค์กร อีกทั้งประชาชนก็ไม่ได้ผลประโยชน์เต็มที่จากทรัพยากรที่ใช้ไปในการพัฒนาด้วย

จากสภาพปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมประชาคม ส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่สามารถแก้ปัญหาของหมู่บ้านและตำบลได้ ดังนั้นแนวทางควรเป็นการหาแนวทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตำบลดอนมะสังข์ อันจะเป็นการเสริมให้การดำเนินงานบริหารและพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวความคิด

ภาพ 1 กรอบแนวความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3,394 คน ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2565 (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565)

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ จำนวน 358 คน ซึ่งได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ความเชื่อมั่น 95% โดยการสุ่มแบบกลุ่มตามขั้นตอนดังนี้ (ภัทราวรรณ แซ่ลี, 2557, หน้า 34)

ตาราง 1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. บ้านดอนมะสังข์	753	79
2. บ้านหนองบอน	570	60
3. บ้านลาดตาล	785	83
4. บ้านรื้อห้วยพรอด	930	98
5. บ้านลาดตะโก	356	38
รวมทั้งหมด	3,394	358

ที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2565)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1.1 สร้างแบบสอบถามจากการศึกษารายละเอียดแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ทศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย จำนวน 20 ข้อ โดยข้อคำถามในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนดค่าของคะแนนเป็นระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล จำนวน 20 ข้อ โดยข้อคำถามในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนดค่าของคะแนน เป็นระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ และสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยให้ข้อคำถามครอบคลุมกรอบแนวคิดทุกประเด็น เสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวุฒิการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้ค่า IOC (Index of Congruence) 0.67 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นี้ ไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

2.2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ซึ่งผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ไปทดลอง (Try Out) กับประชาชนในตำบลดอนตาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ทั้งนี้ได้ทำการทดสอบจำนวน 30 คน โดยการตอบแบบสอบถามเหมือนกับการใช้แบบสอบถามในสถานการณ์จริงทุกประการ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองแล้ว ทั้ง 30 ชุด มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าแอลฟา (Alpha) 0.975 แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพดี มีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำคำถามไปใช้เก็บข้อมูลต่อไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประสานงานไปยังผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือผู้นำชุมชน ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านและตำบลได้รับทราบเบื้องต้น

3.2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แยกตามหมู่บ้าน จำนวน 358 คน โดยก่อนแจกแบบสอบถาม อธิบายพร้อมทำความเข้าใจในข้อคำถามก่อน และให้กลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นก็เก็บรวบรวมชุดแบบสอบถามที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างตอบเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 20 กันยายน 2565 – 3 พฤศจิกายน 2565 รวมระยะเวลา 45 วัน

3.4 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม จำนวน 358 ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 102 - 103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน วัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 102 - 103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมที่น้อยที่สุด

4.1.4 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าสหสัมพันธ์การแปลค่า r ของ Pearson's Coefficient Correlation (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 316) ความสัมพันธ์เชิงบวกหรือลบดูที่สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

- ค่า t-distribution เพื่อใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม
- ค่า F-distribution ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance – One – Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่จำแนกตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป
- การทดสอบสหสัมพันธ์ (Correlations) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4.2.3 กำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.8 อายุ 40 – 49 ปี มากที่สุด ร้อยละ 31.3 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด ร้อยละ 24.3 สถานภาพ สมรส มากที่สุด ร้อยละ 68.7 อาชีพ เกษตรกรรม มากที่สุด ร้อยละ 26.8 รายได้ 5,000 – 10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 35.8

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยการมีส่วนร่วม	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1.	ทัศนคติ	4.21	0.67	มาก
2.	ผลประโยชน์	4.24	0.71	มาก
3.	แรงจูงใจ	4.30	0.70	มาก
4.	โอกาสที่เอื้ออำนวย	4.22	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย		4.24	0.70	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แรงจูงใจ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 รองลงมา คือ ผลประโยชน์ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทัศนคติ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

ตอนที่ 3 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ โดยภาพรวม

ลำดับ	การมีส่วนร่วมของประชาชน	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1.	การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	4.16	0.69	มาก
2.	การมีส่วนร่วมดำเนินการ	4.17	0.76	มาก
3.	การมีส่วนร่วมรับประโยชน์	4.07	0.76	มาก
4.	การมีส่วนร่วมประเมินผล	4.12	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย		4.13	0.75	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมา คือ ด้านตัดสินใจ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรับประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตาราง 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตาม เพศ

เพศ	ชาย		หญิง		T	p - value
	N = 182		N = 176			
การมีส่วนร่วมของประชาชน	($\bar{x}$)	(S.D)	($\bar{x}$)	(S.D)		
	82.27	9.272	82.97	8.614	-7.36	.462

$p \leq 0.05$

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามเพศที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	289.623	5	57.925	.721	.608
ภายในกลุ่ม	28297.408	352	80.390		
รวม	28587.031	357			

$p \leq 0.05$

จากตาราง 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามอายุที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	259.166	5	51.833	.644	.666
ภายในกลุ่ม	28327.865	352	80.477		
รวม	28587.031	357			

$p \leq 0.05$

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามการศึกษาที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ
จำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	232.407	4	58.102	.723	.576
ภายในกลุ่ม	28354.624	353	80.325		
รวม	28587.031	357			

$p \leq 0.05$

จากตาราง 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ
จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	441.931	6	73.655	.919	.482
ภายในกลุ่ม	28145.100	351	80.185		
รวม	28587.031	357			

$p \leq 0.05$

จากตาราง 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	659.156	5	131.831	1.662	.143
ภายในกลุ่ม	27927.874	352	79.341		
รวม	28587.031	357			

$p \leq 0.05$

จากตาราง 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้ที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนมะสังข์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตาราง 10 ผลการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	p - value	ระดับความสัมพันธ์
โอกาสที่เอื้ออำนวย (X ₄)	$r = .677^{**}$	.000	ปานกลาง
แรงจูงใจ (X ₃)	$r = .583^{**}$	.000	ปานกลาง
ผลประโยชน์ (X ₂)	$r = .491^{**}$	.000	ปานกลาง
ทัศนคติ (X ₁)	$r = .387^{**}$	.000	ปานกลาง
ผลรวมของตัวแปรอิสระ (X_{รวม})	$r = .678^{**}$	.000	ปานกลาง

** นัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตาราง 10 พบว่า การตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ผลรวมของตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .678^{**}$) กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการที่ได้ดำเนินการตามแผนแต่ละปีที่ภาคประชาชนเสนอในเวทีประชุมประชาคมของหมู่บ้าน มีจำนวน 1 ราย

2. การได้เป็นส่วนร่วมในคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์เป็นเรื่องที่ดี และการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนนับว่าประชาชนได้รับประโยชน์ที่สุด มีจำนวน 1 ราย

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านทัศนคติ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มิงกมล รอดวัตร (2560) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่า จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากกิจกรรมที่จะเข้าร่วมนั้นสอดคล้องกับทัศนคติ ความตระหนักรู้ของข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนจากภาครัฐ จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากมีความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เกิดจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ

ด้านผลประโยชน์ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ด้านผลประโยชน์ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังว่าปัญหาหรือความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นนั้นจะได้รับการแก้ไข โดยกำหนดในแผนพัฒนาท้องถิ่น และประชาชนมีความต้องการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้านหรือในท้องถิ่นให้ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ พระชัชชัย สนธิธมโม (วรรณวนิ) (2561) ได้กล่าวถึง ผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สามารถสร้างความเป็นกลาง และความโปร่งใสในการทำงาน เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รวมทั้งยังนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนมีความต้องการที่จะเสนอปัญหาและความเดือดร้อนของตนเองที่กำลังประสบอยู่ให้ได้รับการแก้ไข โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันในแต่ละหมู่บ้านหรือในท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมโดยกำหนดเป็นโครงการไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ ซึ่งตนเองนั้นได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นนั่นเอง

ด้านแรงจูงใจ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ด้านแรงจูงใจ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Addink (2019) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น อาจถูกกระตุ้นโดยแรงจูงใจในระดับประชาธิปไตย จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาฯ เนื่องจากได้รับการชักชวนจากสมาชิกภายในหมู่บ้าน/ตำบล และยังเห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วม

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากจะทำให้คนในหมู่บ้าน/ตำบลเกิดความสามัคคีแล้ว ยังทำให้หมู่บ้าน/ตำบลน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ด้านโอกาสที่เอื้ออำนวย ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวมเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกครั้งที่มีโอกาส มีเวลาเพียงพอในการมีส่วนร่วม จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งยังยินดีสละเวลาเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จงดี โพธิ์สลับ (2558) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากโอกาสที่เอื้ออำนวยในการเข้าร่วม กิจกรรมตามขั้นตอน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ลัดดาวรรณ นนปะติ, และวัลลภ รัตนัตรานนท์ (2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนท้องถิ่นเกิดจากโอกาสที่เอื้ออำนวยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลดอนมะสังข์สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มบุคคล ซึ่งประชาชนจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกครั้งที่มีโอกาส มีเวลาเพียงพอในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งยังยินดีสละเวลาเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น เข้าร่วมการประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการร่วมกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น พิจารณาสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิสิทธิ์ สรพิมพ์ (2559) กล่าวว่า ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และประชาชนได้เข้าร่วมประชุม เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน จากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากต้องการร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะเข้าร่วมการประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นร่วมกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น พิจารณาสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาท้องถิ่น นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ

ด้านดำเนินการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและมีส่วนร่วมเสนอรายชื่อตลอดจนคัดเลือกตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทำให้ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผิน ปานขาว, และชลิดา กันหาธิลา (2564) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนิน

กิจกรรมจะต้องมีการตรวจสอบและการประเมินผลเป็นระยะ โดยให้ประชาชนผู้ที่มีส่วนได้เสียเข้ามาตรวจสอบและประเมินผลในขั้นตอนการดำเนินงานด้วย จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนได้มีส่วนร่วมเสนอรายชื่อตลอดจนคัดเลือกตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทำให้ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จจากการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ด้านรับประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มให้กับประชาชนในท้องถิ่น งานด้านสาธารณสุข โภชนา การศึกษา ศาสนา การกีฬา วัฒนธรรมประเพณี งานด้านการสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรค และประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะมาศ สีนุภาพ (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการรับผลประโยชน์ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณในแต่ละชุมชนยังไม่เป็นธรรม การจัดสรรงบประมาณด้านการส่งเสริมอาชีพยังไม่เพียงพอ ไฟฟ้าแสงสว่างถนนภายในหมู่บ้านยังไม่เพียงพอ มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรม จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม

ด้านประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านประเมินผลในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งยังมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุกดา กระแสร์สุนทร (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านร่วมติดตามและประเมินผลในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการเสร็จแล้วสามารถอำนวยความสะดวกหรือเกิดประโยชน์ในภาพรวมภายในหมู่บ้าน และได้ติดตามการดำเนินงานของโครงการที่กำลังดำเนินอยู่ในหมู่บ้าน จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมประเมินผลจากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตำบลดอนมะสังข์ฯ มีเพียง 5 หมู่บ้าน ประชาชนในตำบลก็มีจำนวนไม่มาก งบประมาณในการพัฒนาตำบลในแต่ละปีงบประมาณก็มีอย่างจำกัดเมื่อเทียบกับพื้นที่ตำบลอื่น ๆ ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีแล้ว จึงไม่มีความหลากหลายของประชากรในพื้นที่ และไม่มีความแตกต่างในลักษณะส่วน

บุคคลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นในความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ในด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาฯ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพล แก้วกำเนิด (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในประเด็นที่ว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมทำหน้าที่อาสาสมัครตำรวจชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4. ความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย สอดคล้องกับแนวความคิดของ ธนจิรา พวงผกา (2559) กล่าวว่า ประชาชนต้องเปิดโอกาสในเวทีประชาคมเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนา โดยร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนการเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจจัดทำแผนในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนแนวคิดของ วันวิสา แซ่ม้อย, และโชติ บดีรัฐ (2565) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับมาก ได้แก่ เทศบาลได้สนับสนุนวัสดุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือกลุ่มแม่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในชุมชนเทศบาลนครพิษณุโลกมีการจัดตั้งสมาคมพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ เป็นการสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในชุมชน โดยเทศบาลจะสนับสนุนเครื่องอุปโภค เครื่องมือเครื่องใช้ให้กับประชาชนในชุมชนหรือแม่บ้าน เพื่อให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเอง เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ สอดคล้องแนวคิดของ อภิเดช สิทธิพรหม, และ เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2561) โดยประชาชนส่วนใหญ่ได้มีการรวมกลุ่มในการพัฒนาชุมชนและสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนของตนเองต้องใช้ความรู้ความสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม จึงต้องสร้างแรงจูงใจและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพล แก้วกำเนิด (2562) เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในประเด็นที่ว่าปัจจัยที่กำหนดการมีส่วนร่วมที่ศึกษาทั้ง 4 ตัว เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อย คือ แรงจูงใจ โอกาสที่เอื้ออำนวย ทัศนคติ ผลประโยชน์ของตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมจัดการขยะในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรสร้างทัศนคติให้ประชาชนในเชิงบวกต่อการเสนอแนวทางการพัฒนาตำบล เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างแรงจูงใจพร้อมเน้นย้ำการชักชวนจากสมาชิกในหมู่บ้านให้มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นการส่งเสริมให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประสบความสำเร็จ สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้
3. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรเปิดโอกาสในเวทีประชาคมเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาฯ โดยร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนการเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจจัดทำแผนในแต่ละขั้นตอน จากนั้นควรนำปัญหาหรือความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้จากการร่วมเสนอความคิดเห็นมากำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในตัวชี้วัดอื่น ๆ เช่น ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านรางวัล ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทักษะ และอำนาจการตัดสินใจ เพื่อดูการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2548). **ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- จงดี โพธิ์สลด. (2558). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนจิรา พวงผกา. (2559). **ปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี**. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรพล แก้วกำเนิด. (2562). **การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะมาศ สินธุพาชี. (2562, มกราคม – มิถุนายน). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วารสารมงกุฎทักษิณ, 1(1), 21 - 38.
- ผิน ปานขาว, และชลิดา กันหาลีลา. (2564, กรกฎาคม - ธันวาคม). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ, 10(2), 146 - 154.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2542, 11 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก หน้า 5.
- พระวัชชัย สนธิธมโม (วรรณ นาวัน). (2561). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มิ่งมกล รอดวัตร. (2560). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 74.

ลัดดาวรรณ นนปะติ, และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2559, กรกฎาคม - ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารการบริหารปกครอง (Governance Journal)*, 5(2), 289 - 305.

วันวิสา แซ่มซ้อย, และโชติ บติรัฐ. (2565, มกราคม - เมษายน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 8(1), 374 - 385.

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน). สืบค้น เมษายน 17, 2565, จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage>.

อภิสิทธิ์ สรพิมพ์. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อภิเดช สิทธิพรหม, และเทพศักดิ์ บุญรัตน์พันธุ์. (2561, มกราคม - มิถุนายน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 8(1), 137 - 149.

Addink, H. (2019). *Good Governance: Concept and Context*. Retrieved July 1, 2022, from <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780198841159.001.0001/oso-9780198841159-chapter-9>.

OECD. (2020). *Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions*. Retrieved July 2, 2022, from <https://read.oecd-library.org/governance>.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed). New York: Harper and Row.